

Escac al parany

El parany podria tenir els dies comptats. Una sentència del Tribunal de Justícia Europeu acaba de condemnar l'estat espanyol per consentir aquesta modalitat de caça tradicional –però indiscriminada– que es practica a banda i banda del riu Sénia.

La temporada de caça amb parany s'ha acabat. Però la polèmica no. La recent sentència del Tribunal de Justícia Europeu que condemna l'estat espanyol per permetre aquesta modalitat al País Valencià ha acabat d'encendre els ànims dels milers d'aficionats, que es troben cada vegada més acorralats davant les decisions judicials. Al Principat, on enguany s'havia engegat un sistema d'autoritzacions especials, la sentència ha caigut com un gerro d'aigua freda.

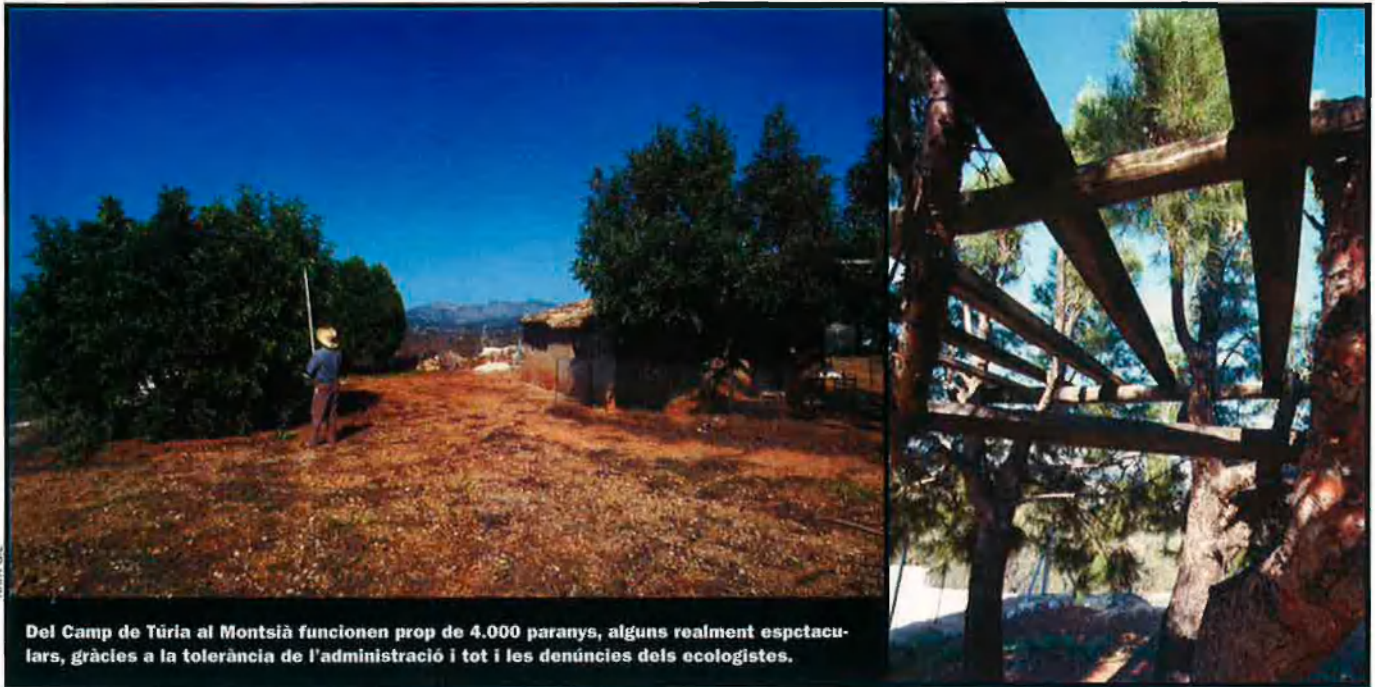
Fa poc més de dos anys, quan la caça amb parany encara no estava oficialment il·legalitzada al País Valencià, els grups ecologistes ja pronosticaven que ni tan sols els jutjats podrien eradicar aquesta modalitat de caça. I no els hi faltava raó. L'octubre de 2003 va entrar en vigor la sentència del Tribunal Superior de Justícia del País Valencià que prohibia la caça del tord amb parany i les coses no han canviat gaire des d'aleshores. Els més de 3.000 paranyes actius que hi ha a les comarques de Castelló continuen funcionant a ple rendiment i aquesta temporada es calcula que s'han caçat més de dos milions de tords amb aquesta modalitat. Més curiosa encara resulta la situació al Principat, on el parany és, des del 1993, una tradició legalment prohibida però tàcitament permesa que comporta el funcionament de vora 600 paranyes només a la comarca del Montsià.

A partir d'ara, però, el suport implícit que aquesta modalitat de caça ha rebut tradicionalment de les institucions catalanes i valencianes pot complicar-se notablement amb la sentència emesa recentment pel Tribunal de Justícia Euro-

peu que ha condemnat l'estat espanyol per permetre la caça amb parany al País Valencià. La sentència, conseqüència d'una denúncia presentada davant la Comissió Europea per Ecologistes en Acció, és contrària al decret que la Generalitat Valenciana va aprovar l'any 2000 i que concedia autoritzacions per caçar tords amb parany al·ludint als greus danys que aquests ocells causen en l'agricultura. Europa ha rebutjat aquest argument i ha demostrat que gairebé el 70% dels paranyes es troben en zones on no hi ha ni oliveres ni vinyes, els cultius més perjudicats segons els paranyers.

La sentència, a més, té en compte la directiva per a la protecció d'aus silvestres, relativa a la prohibició de mètodes de caça no selectius. El parany, diu el tribunal, no evita la captura d'altres aus que no siguin tords i amb aquest sistema es poden capturar fins a trenta espècies d'ocells protegits per la legislació europea, estatal i autonòmica. Ni tan sols l'argument de la tradició, sempre recurrent en aquests casos, ha valgut davant dels jutges europeus.

La indignació, doncs, és absoluta entre els milers de caçadors de parany, una modalitat de caça que consisteix a atraure els ocells a uns arbres –garrofers o oliveres anomenats paranyes a les comarques de la Plana de Castelló i barraques al Maestrat i al Montsià– ja preparats amb perxes (bastons) plens de titges de vímet o d'espart enviscades que els enganxa i els impedeix volar. Apaval, l'associació de paranyers que defensa els interessos de caçadors valencians i catalans, reclama una solució urgent que tinga en compte els seus arguments. "Hi ha

Del Camp de Túria al Montsià funcionen prop de 4.000 paranyes, alguns realment espectaculars, gràcies a la tolerància de l'administració i tot i les denúncies dels ecologistes.

estudis científics –diuen els paranyers– que demostren que el parany és un mètode de caça selectiu. Quan una au protegida cau en un parany es neteja i es deixa en llibertat sense que patisca cap dany.” “Cal confiar en l’home i en el seu respecte a la natura”, concluen.

Mentrestant, al Principat, la sentència de la Unió Europea ha estat un fort revés per als caçadors, que, enguany, per primera vegada, veien la possibilitat de tornar a aconseguir la regulació d’aquest mètode de caça. De fet, la Generalitat de Catalunya havia començat a plantejar un pla pilot per atorgar autoritzacions de forma excepcional i limitada, sempre amb l’argument que era millor regularitzar una situació existent que no tapar-se els ulls i deixar que continués com fins ara. Després de la sentència europea, però, la Conselleria de Medi Ambient s’ha quedat entre l’espasa i la paret: d’una banda, els caçadors, que exigeixen fermesa al Govern català en la seua decisió de normalitzar la situació; de l’altra, els ecologistes, que amenacen de denunciar la Generalitat davant dels tribunals europeus si continua amb el procés de legalització. De moment, la Conselleria ha dit que estudiarà la sentència del Tribunal de Justícia Europeu per veure com afecta la situació específica del Principat.

Al País Valencià, el futur és menys fosc

per als paranyers, i així ho mostra la recent aprovació de la llei de caça de la Generalitat. Mentre que el conseller del ram, Rafael Blasco, s’omple la boca assegurant que han aprovat una llei que obligarà a conservar l’entorn i els recursos naturals del territori valencià, els ecologistes temen que aquesta nova normativa serveixca, en la pràctica, per autoritzar el parany. “El text –denuncia Rafa Arnal, d’Acció Ecologista Agró– apunta la possibilitat d’autoritzar els mètodes tradicionals que ara per ara no compten amb una solució satisfactòria”. D’aquesta manera, amb un reglament complementari, el parany quedaria oficialment legalitzat. “Si la Generalitat aprovava aquest reglament –amenança Arnal–, denunciaríem el conseller corresponent per prevaricació”.

I és que, a pesar que és un mètode de caça prohibit per la normativa d’aus silvestres, denunciat per la Societat Espanyola d’Ornitologia i fins i tot il·legalitzat per una sentència del TSJ –i, ara també, del Tribunal de Justícia Europeu–, la caça amb parany mai no ha deixat de practicar-se. Els responsables polítics valencians es defensen amb les multes que posen des de fa dos anys als paranyers caçats *in fraganti*. Enguany, però, en tota la temporada els agents mediambientals –que es queixen sovint de man-

ca de recursos i fins i tot dels impediments que els posen els responsables polítics– n’han posat només 204 als més de 3.000 paranyes que hi ha funcionant en les comarques de Castelló, alguns les vint-i-quatre hores del dia. “El pitjor –denuncien els ecologistes– no és que no es posen prou denúncies, sinó que les multes, que no arriben als 300 euros, es converteixen, en realitat, en el xicotet preu que el paranyer ha de pagar per poder continuar caçant.”

Quin interès, doncs, tenen els governs valencià i català per continuar mantenint una modalitat de caça prohibida per activa i per passiva? Darrere del parany, apunten alguns, hi ha molta gent, molts vots i molts diners, en referència als industrials del taulell de les comarques de la Plana, aficionats molts d’ells a aquesta pràctica. Altres creuen que és una qüestió d’estatus social o senzillament una manera de mantenir les tradicions a pesar de tot i de tots. El que està clar és que any rere any el parany genera enceses polèmiques entre defensors i detractors que mai no arriben enlloc. El proper mes d’octubre, quan la sentència del Tribunal de Justícia Europeu impedisca legalment començar la temporada, es veura si, definitivament, algú pot fer ombra al parany.

Anna Domènech